

Sygn. akt V KK 444/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Grzegorza Krysmanna,
w sprawie **M. J.**

oskarżonego z art. 228 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 18 lipca 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 2 maja 2018 r., sygn. akt IV Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 września 2017 r.,

sygn. akt V K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 września 2017 r. (sygn. akt V K (...)) uniewinniono M. J. od zarzucanych mu czynów z art. 228 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 231 §1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 2 maja 2018 r. (IV Ka (...)).

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację na niekorzyść wniosł Prokurator Okręgowy w W. , zarzucając przedmiotowemu wyrokowi „rażącą obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 433 § 2 k. p. k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k. p. k. i art. 410 k. p. k., polegającą na nienależytym rozważeniu i ustosunkowaniu się do zarzutów apelacji i zawartej w niej merytorycznej argumentacji, przeprowadzeniu analizy materiału dowodowego w sposób wybiórczy, dowolny i naruszający zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto na zupełnym pominięciu w rozważaniach oraz wadliwej eksplikacji treści istotnych dowodów w sprawie, takich jak: dane o operacjach i stanie sald na rachunkach bankowych, oświadczenia majątkowe M. J. , korespondencja mailowa M. J., protokoły kontroli operacyjnej, a spośród dowodów osobowych: zeznania M. O. , A. C. M. , M. J. R. , R. D. , J. D. D. , P. K. , M. I. , F. M. , M. C. , R. W. , T. R., M. N. , wyjaśnienia M. J. złożone w postępowaniu przygotowawczym, wyjaśnienia T. G. złożone w postępowaniu przygotowawczym w ramach równolegle prowadzonego postępowania V K (...) (V Ds. (...)) które dopuszczono jako materiał dowodowy w sprawie niniejszej - tj. dowodów, których kompleksowa i wnikliwa ocena była konieczna dla należytego rozważenia i ustosunkowania się do zarzutów apelacji i przedstawionej w niej argumentacji, a w konsekwencji oparcie tego orzeczenia na niepełnym, wybiórczo potraktowanym materiale dowodowym i utrzymanie w mocy orzeczenia Sądu I instancji, podczas gdy zgodna z przepisami ocena całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego powinna skutkować uchyleniem powyższego wyroku.”

Podnosząc powyższy zarzut Prokurator Okręgowy w W. wniosł o uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego w W. , a w konsekwencji także wyroku Sądu Rejonowego w W. oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna. Trafnie podniesiono w niej, że Sąd odwoławczy w sposób niespełniający standardów kontroli odwoławczej odniósł się do niektórych istotnych zarzutów podniesionych w apelacji. W szczególności w zwykłym środku odwoławczym przedstawiono szereg argumentów odwołujących się do dokumentów finansowych oraz zeznań świadków wskazujących na to, że wyjaśnienia oskarżonego co do źródeł finansowania wycieczek zagranicznych nie były wiarygodne. Apelacja zawierała w tym zakresie szczegółowe wyliczenia dotyczące środków finansowych posiadanych przez oskarżonego. Sąd odwoławczy nie odniósł się do tych konkretnych wyliczeń, ograniczając się do ogólnych stwierdzeń o możliwości wyprowadzenia z materiału dowodowego odmiennych twierdzeń, niż te, które stanowiły podstawę aktu oskarżenia. Wskazał także na to, że „kontrargumenty oskarżonego przedstawione w odpowiedzi na apelację ocenić należy jako co najmniej równie wiarygodne”, bez skonkretyzowania o jakie kontrargumenty chodzi oraz bez skonfrontowania ich z zarzutami prokuratora zawartymi w apelacji. W istocie więc odniesienie się do zarzutów apelacji odwołujących się do sytuacji finansowej oskarżonego było pozorne. Należy przy tym podkreślić, że wbrew twierdzeniom Sądu odwoławczego, w sprawie bezspornym jest, że T. G. dokonywał na rzecz M. J. świadczeń majątkowych z własnych środków opłacając za oskarżonego zagraniczne wycieczki. W tym zakresie nie można więc twierdzić o „poszlakowym” charakterze procesu. Istota sporu sprowadza się do charakteru tych świadczeń i ewentualnych późniejszych rozliczeń pomiędzy oskarżonym a T. G. Dla oceny tego zagadnienia, ocena sytuacji finansowej oskarżonego oraz zmian, jakie następowały w jego majątku, ma zasadnicze znaczenie. Sąd odwoławczy był więc zobligowany w sposób konkretny odnieść się do argumentów przedstawionych w tym zakresie w apelacji oskarżyciela publicznego.

W istocie bez rozpoznania pozostał także podniesiony w zwykłym środku odwoławczym zarzut dotyczący uniewinnienia oskarżonego od czynu zabronionego określonego w pkt III aktu oskarżenia. Zarzut ten obejmował także działanie polegające na „ujawnianiu (T. G.) i osobom z nim powiązanim stanowiska przedstawicieli Gminy i przyjętą przez nich taktykę negocjacyjną w sprawach

między stronami spornych, instruując co do sposobu postępowania”. Działanie to miało zdaniem prokuratora składać się także na realizację znamion przestępstwa urzędniczego z art. 231 § 1 k.k. W apelacji wskazano na konkretne wypowiedzi i rozmowy między T. G. oraz M. J. zawarte w stenogramach rozmów telefonicznych należących do materiałów dowodowych sprawy (k. 10781), które nie zostały ocenione w perspektywie odpowiedzialności karnej za to przestępstwo przez Sąd I instancji. Mimo tego zarzutu Sąd odwoławczy w ogóle do kwestii tej się nie odniósł, stwierdzając arbitralnie, że „jedyne obciążające oskarżonego w sprawie dowody, to dowody z zeznań konkurentów biznesowych T. G. oraz M. O. , utrzymującej z nim kontakty towarzyskie”. Sąd odwoławczy zdawał się nie zauważyć, że zarzucony oskarżonemu czyn z pkt III aktu oskarżenia obejmował nie tylko naruszenie obowiązku bezstronności poprzez sprzyjanie firmom powiązanim z T.G. oraz umożliwianie temu ostatniemu wpływania na czynności i decyzje pracowników Biura ds. EURO, ale także ujawnianie istotnych informacji w bezpośrednich rozmowach z T. G. . Dowodem na treść tych rozmów nie były zeznania świadków, ale wskazane przez oskarżyciela publiczne dokumenty znajdujące się w materiałach dowodowych. W tym zakresie apelacja prokuratora nie została w ogóle rozpoznana, zaś rozpoznanie to obejmować musi także ocenę, czy ten fragment czynu zarzuconego oskarżonemu samodzielnie wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 231 § 1 k.k.

Z uwagi na to, że trafność wyżej wskazanych zarzutów kasacji samodzielnie uzasadniała uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W. w postępowaniu odwoławczym, zbędnym było odnoszenie się do pozostałych kwestii zawartych w tej kasacji. Sąd rozpoznając raz jeszcze apelację oskarżyciela publicznego zobligowany będzie do odniesienia się konkretnie do wszystkich przedstawionych w niej zarzutów, mając na względzie uregulowania dotyczące standardu kontroli odwoławczej.